

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De enormitate peccati ex parte bonitatis diuinæ: cui peccator peccando
præsert bonum caducum atque mutabile.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](#)

I.

DE ENORMITATE PEC. Fo. 77.

Hoc malum, contra tam pessimum hostem, contra tam mortiferam læsionem. Porro arma nostra sunt ipse virtutes: & dimicatio nostra sunt actus virtutum, præsertim deilaudatio atque oratio: quemadmodum scriptum est, Laudans in uno capitulo dominum: & ab inimicis meis saluus ero. Item diligens cordis custodia, & diuinam præsentiam considerare, seipsum in omnibus humiliare, in deo tota mente sperare, deum semper timere.

Psalm. 17.

De enormitate peccati ex parte bonitatis diuinæ, cui peccator peccando præfert bonum caducum atque mutabile.

Art. V.

 Icut quarto de diuinis nominibus capitulo egregius ille theologorū principes diuus Dionysius edocet, dei natura est bonitas, haud dubium quin pura, perfecta & infinita. Porro natura entis non potest in ipso esse minorata, sicut in summa contra gentiles Thomas eleganter deducit: idcirco quicquid ad bonitatis plenitudinem desiderabilitatem, excellentiam pertinet: id diuinæ & increatæ bonitati cum infinita perfectione atque immensa & superpræstantissima elegantia competit. Vnde deus superuoluptuosissimus & æternus est, summum superexaltatum & incomparabile bonum, in quo est uniusorum bonorum, omniumque pulchrorum ac desiderabilium incircumscribibilis plenitudo, incomprehensibilis & superessentialis perfectio: cuius bonitate, amabilitate, ac desiderabilitate in infinitum prorsus deficiunt omnium rerum creatarum bonitates, diligibilitates, & appetitib

L V litates

D I O N Y S . C A R T H .

litates. Quum itaq; talis & tanta sit bonitas dei, nonne irrationabilissimū, atq; insanissime profus est stultiæ aliquam bonitatem seurem creatam, variabilem, & caducam, ei preferre, hanc plus amando, querendo, optando, honorando, que colendo : q; illam quæ est omnis boni idea exemplar & ratio? Sed, ut dictū est, in peccato mortalī bonum creatum, mutabile, dependens & indigens, bono diuino, immenso, independenti, simpliciterque perfecto prefertur per inhalationem sanguinem & ampliorem affectionem fortiorē conuersionem mentis, ad hoc bonum creatum. Itaq; ex hac pte peccati enormitas magna profecto est & pene ineffabilis; & ipse peccator inexplicabilem inhonorationem atq; iniuriam infert superbono, superamabili, & superappetibili deo: cuius bonitatem in tātum paruipendit, spiritu, et abiicit, vt præferat ei bona ista terrena, cedula, mundana, vanissima. Iam nunc profunde ac sapiēter considera ista mi prædilectissime fratres, & respice quam vanæ, peruersæ sedæ, viles atque stultissimæ sint mentes eorum, qui virtuēs glorie & luxuriæ vacant . Quoniam alimenta illa carnalia, carnemque mox morituram fecerūt & sordibus intus repletam, supermundissimæ uinitati . & superinfiniæ bonitati creatoris iusti præferunt, prædiligunt, phonorant. Parviflui infelices, viles, vani, insipientissimiq; censent sunt auari, qui argentum & aurum, terram albam & tubeam, quæ non sunt nisi quedam præritura metalla deo præponunt : qui domum, apgrum, cæterasque terrenas diuitias salutem potius impedientes quam promouentes, superopus

leuissimæ

DE ENORMITATE PEC. FO. 78

lentissimo bonorum omnium fonti summo ac fe
licissimo præferunt DEO, primo, vero, adoran-
doque bono, infinitis diuitijs pleno. Similiter,
vani, insensati, atque miserrimi sunt superbi,
ambitiosi humani honoris, transitoriae laudis,
in anis gloriæ cupidi, qui propriam laudem, ve-
nerationem, ac gloriam, honori, laudi, & glo-
riæ DEI sublimis & benedicti præponere non
verentur: qui hoc quod soli sancto, summo, im-
mortalique debetur sibi, quum sint vitiolissimi,
& statim utique morituri, volunt cupiuntque
impendi. Vnde fures sunt diuini honoris, & i-
tem sacrilegi, omni confusione atque æterna da-
mnatione dignissimi. Hinc ergo mihiare ad
hoc bonum æternum, diuinum, immensum sem
per sit cor tuum conuersum, eius honorem & glo-
riam semper desidera, ipsum præ omnibus ama-
cole, & honora, & contra eius honorem, amo-
rem, & cultum, nil terrenum, nil caducum, nil
mundanum, aut vanum digneris aspicere, a-
mare, requirere, vel tenere: ut vere & digne psal-
las cum sancto, Nonne deo subiecta erit anima Psalm. 61
mea, ab ipso enim salutare meum. Nam & ipse
deus meus, & salutaris meus, susceptor meus: nō
mouebor amplius. Et qd rursus ibidem Psalmi-
sta dicit, In deo salutare meum, & gloria mea:
deus auxilij mei, & spes mea in deo est. In ipso o- Gene. 17.
mne bonum copiosissime inuenis. Si potestatem
desideras: omnipotens est. Si sapientiam queris:
sapientia eius non est numerus. Si pulchritudinem Psalm. 146
appetis: pulchritudinis eius nullus est finis. Si deli-
tias cupis: delectationes in dextera eius usque in Idem. 15.
finem. Si honorē, laudem, gloriam affectas: ipse 1. Reg. 2.
glorifi

DIONYSIUS CART.

Goloss. 3. glorificantes se glorificat in æternum. Denique diligentes se diligit: timentes se exaudit, sperantes in se saluat. Quemadmodū autem peccatum mortale charitati diuinæ omnino repugnat & tollit: sic veniale diuinæ charitatis feruori & perfectioni aduersatur. Ne ergo in nobis amor dei pescat, aut minoretur: etiam uenialia diligenter & emēdemus: quatenus in diuinitatis sancto more quotidie feruentiores efficiamur. At veſtitur, dum creaturæ magis q̄ creatori inharet. Sic veniale peccatum incurrimus, dum reſta inordinate afficimur, tamen citra deum.

De enormitate peccati ex parte maiestatis & autoritatis diuinæ, quæ in peccato innoratur.

Art. V I.

Vanto is in quem peccatur maiestatis est dignitatis, sublimioris autem peccatum reputatur enormius. si quis offendat episcopum, gravissimum est q̄ si peccet in simplicem sacerdotem. Quis igitur deus, contra cuius legem, & contra quam omne peccatum mortale committitur, sit proprieſtatem infinitæ maiestatis, incomparabilis dignitas peraltissimæ autoritatis: certissime innotescit quod peccatum ex hac parte sit quodammodo infinitæ enormitatis, atq; incomparabilitatis uius omni offensa in puram creaturam (vitalem) commissa. Rursus quanto præceptor angelus fuerit maior atque sublimior: tanto eius iudicatur eius iussionib; non obediens, eius